

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Møtebok for Færder kirkelige fellesråd

Møtedato: 19.09.2023
Møtetid: kl. 18:00
Møtested: Møterom Borgheim

Tilstede:

Ellen E Wisløff, Marit Handeland, Pål P. Syse, Britt Flaaten, Elisabeth Aasland, Marita Amalie McIntosh, Ole-Erik Vold, Brooke Bakken.

For åpningsord: Eivind Tjomsland Spilling

For sak 20-23, 26: Daniel Bjørnstad

Meldt forfall:

Gunn-Marit Langedrag, Inger Mangerud Bore, Marta Botne, Muctarr Koroma.

Signaturer:

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Møtebok for Færder kirkelige fellesråd

Møtedato: 19.09.2023
Møtetid: kl. 18:00
Møtested: Møterom Borgheim

Åpningsord: Eivind Tjomsland Spilling

Saker

Sak 020/23 Orienteringssaker KF møte 2023.09.19

1. Personal
  - a. Tariff – Mellomoppgjør 2023. Enighet om resultatet. 5,4% i henhold til frontfag.
  - b. Nye medarbeidere, åpne stillinger, fravær og fratredelse
2. Økonomi
  - a. Henvendelse til kommunen om økte kostnader, jfr. justering av kommunal deflator i revidert nasjonal budsjett
  - b. Tildeling fra Tilleggsgavefondet til omsøkt prosjekt «Ja, og...» aktivitetstilbud for aldersgruppen 18-30
  - c. Lisenskostnader Microsoft 365
3. Kirkebygg / Bygg
  - a. Orientering om bygningsarbeid høst 2023
4. Gravplass
  - a. Henvendelse fra Krigsgravtjeneste om sovjetiske krigsgraver / minnesmerker Vardås
5. Barnehager
  - a. Teie kirkes barnehage AS – status
6. Erfaringer fra vigselssesong
7. Kirkemøtets vedtak om fremtidig kirkelig organisering
8. Kirkevalg 2023

Forslag til vedtak:

Informasjon tas til orientering.

Møtebehandling:

1. Personal
  - a. Tariff – Mellomoppgjør 2023. Enighet om resultatet. 5,4% i henhold til frontfag. Resultat er iverksatt og endringen meldt inn til kommunen for refusjon.
Tilleggsatsene er justert slik at fellesrådsansatte og bispedømmerrådsansatte har like satser, viktig prinsipielt at disse er likestilt.
  - b. Nye medarbeidere, åpne stillinger, fravær og fratredelse.
Ny kontorleder er på plass fra 1.august, det er vakanse på gravplass.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Sokneprest Maia Koren har endret tjenestested frem til jul i Sem sokn. Det utlyses ettårs vikariat for en prest som har tilknytning til Teie og Torød sokn.

Prest Margrete S. Moe ivaretar Torød sokn nå.

2. Økonomi

- a. Henvendelse til kommunen om økte kostnader, jfr. justering av kommunal deflator i revidert nasjonal budsjett er sendt i juni. I revidert nasjonalt budsjett fikk kommuner økt kompensasjon tilsvarende at kommunal deflator ble oppjustert til 5,2% fra 3,7%. Dette for å kompensere for økt lønns- og prisstigning. Fellesrådet sendte anmodning til kommunen om økning i tilskudd tilsvarende 1,5% av tilskudd, 305.000 kr. Se også nærmere informasjon sak 26/23 2.tertialsrapporting.
- b. Tildeling fra Tilleggsgavefondet til omsøkt prosjekt «Ja, og...» aktivitetstilbud for aldersgruppen 18-30. Den norske kirkes Tilleggsgavefond har tildelt kr 1.000.000 for prosjektet som sikrer en 40% prosjektstilling i 3 år. I tillegg bidrar menighetsråd med midler til 15%, totalt 55% i 2024-2026. Fellesrådet oppnevnte en styringsgruppe for prosjektet i vår og gruppen følger prosjektet videre i henhold til mandat.
- c. Lisenskostnader Microsoft 365
Jarlsberg IKT gjennomfører overgangen til sky og ny løsning for kirken trer i kraft fra oktober 2023. Nye Microsoft lisenser estimeres til ca 180.000 kr det første året, og kr 240.000 deretter. Jarlsberg IKT bistår med den praktiske overgangen. Ny kostnad er meldt inn i budsjett for 2024.

3. Kirkebygg / Bygg

- a. Orientering om bygningsarbeid høst 2023
Nøtterøy kapell har fått utvendig vedlikehold og maling. I Hvasser kirke skal det males kirkebenkene i høst (jfr. pengegave til dette) og maling av Veierland kirke er planlagt for høsten.

4. Gravplass

- a. Henvendelse fra Krigsgravtjeneste om sovjetiske krigsgraver / minnesmerker Vardås. Færder kirkelige fellesråd har bedt Statsforvalter om en antikvarisk vurdering på hvilke tiltak er nødvendig for å holde minnesmerkene på Vardås i riktig stand. Gravene til de sovjetiske krigsfangene er flyttet til Vestre Aker Gravlund, men det vil være viktig at minnesmerkene holdes vedlike eller settes i stand i henhold til anbefalinger fra Statsforvalteren. Som gravplassmyndighet er fellesrådet bedt om bistand til dette.

5. Barnehager

- a. Teie kirkes barnehage AS – status
Det er ikke ny informasjon om status for Teie kirkes barnehage AS. Det forventes en formell avklaring på krav om selvstendig rettssubjekt og unntak for menighetsbarnehager i løpet av høsten.

6. Erfaringer fra vigselssesong

Så langt i 2023 er det 44 vigsler i kirkelig regi i Færder. I møte er det presentert statistikk om hvor vigslene er gjennomført, om parene er bosatt i Færder eller har bostedsadresse utenfor Færder, hvem som gifter parene, og erfaringer i forhold til tilbud kirken har, rutiner, og informasjon. Nettsider om bryllup er oppdatert september 2023.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

7. Kirkemøtets vedtak om fremtidig kirkelig organisering

[Kirkemøte 2023](#) ble avholdt i august og vedtak om organisering finner du i sak 5.3/23

Utfyllende vedtak med komitémerknader finnes her:

https://www.kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkemotet/2023/vedtak/vedtak%20km%205_23.pdf

Vedtaket lød:

Kirkemøtet vedtar følgende føringer for det videre arbeidet med ny organisering:

1. Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste

- a. Kirkelige verv stadfestes som en kirkelig styringstjeneste.*
- b. Opplæring for alle valgte råd må sees i sammenheng og vektlegge avklaring av rådenes og rådsmedlemmenes ansvar og roller.*
- c. Kirkens ansatte må sikres kompetanse om rådenes mandat og oppgaver.*
- d. Kirkemøtet ber om å få en sak til behandling i 2024 om ansvar og vilkår for folkevalgte og deres valgte ledere, styrking av bispedømmerådet som strategisk organ og styrking av menighetsrådets rolle.*

2. Kirkemøtet går inn for å videreutvikle dagens arbeidsgiverorganisering i stedet for å gå videre med en ordning for delegering av arbeidsgiverfunksjoner for prester og at «[d]en daglige ledelsen skal gjennomgående være todelt, og kirkefaglig og administrativ leder skal være sidestilt», jf. sak KM 10/22 vedtakspunkt 2 og 1 e). Videreutviklingen kan blant annet skje gjennom fellestjenester og kulturbygging, samt avtaler om forpliktende samarbeid i soknet. Kirkerådet bes om å utrede:

- a. En ramme for avtaler om lokal ledelse mellom arbeidsgiverorganer for soknet og for rettssubjektet Den norske kirke*
- b. hvordan behovet for faglig ledelse av alle arbeidstakergrupper i Den norske kirke kan ivaretas, samt hvordan samledelse skal utøves*
- c. hvordan arbeidsgiveroppgaver skal utøves på bispedømmenivå.*

3. Biskopens tilsyn og ledelse skal styrkes, blant annet ved at biskopen får en rolle ved ansettelse i alle vigslende stillinger, og gjennom en tydelig beskrivelse av innholdet i og rekkevidden av myndigheten til å fatte bindende vedtak. Det etableres faste møtepunkter mellom biskopen og de valgte rådene i soknet, samt daglig ledelse i disse. Det utarbeides et forslag til regler om saksbehandling som rammer inn biskopens tilsyn.

4. Soknets organer og andre berørte instanser må involveres også i det videre arbeidet med kirkelig organisering.

8. Kirkevalg 2023

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Valget er nå gjennomført og valgstyrene har godkjent resultat. Det var 10% valgdeltagelse på kirkevalg i Færder. Alle menighetsråd har fått kunngjøringsark for nye råd og disse ligger også på Den norske kirke i Færder sin nettside. Alle menighetsråd har også fått tilsendt et evalueringsskjema om valget. Besvart skjema sendes tilbake til kontorleder så snart den er utfylt.

En stor takk til alle som har bidratt!

DATOER å merke:

Det blir felles møte for gamle og nye menighetsråd og stab 8.november i Teie kirke kl. 18-21.
Opplæring for nye menighetsråd blir 21.november,
Nærmere invitasjon kommer.

Introduksjonsfilm for nye menighetsråd

Det er laget en introduksjonsfilm for nye menighetsråd som alle råd anbefales å se. Filmen er tilgjengelig på Den norske kirkes nettside, under Ressursbanken – kategori «Rådsmedlem» (<https://ressursbanken.kirken.no/nb-NO/>)

Vedtak:

Informasjon tas til orientering.

Sak 021/23 Nøtterøy kirke - Kalk - Orientering september 2023

Oppdatering på Pilotprosjekt kalk, Nøtterøy kirke

Driftsleder for eiendom gir en oppdatering på det pågående prosjektet.

Arbeidene ledes av Fabrica kulturminnetjenester ved Per Storemyr. Murmester Mannhart og driftsleder eiendom er med på de fysiske arbeidene på kirken.

Fabrica utarbeider en rapport som omhandler historien på utvendige arbeider på kirken, utførte arbeider fra 2001 til i dag. Rapporten bygger på historiske data, observasjoner, værdata, og fysiske prøver og analyser av murverket. En foreløpig rapport forventes september 2023.

Den foreløpige rapporten vil danne grunnlag for videre vurdering av utførte arbeider i 2021 og reklamasjonen. Rapporten oversendes Akasia før det avtales et møte for samtale om reklamasjonsaken og veien videre.

Prøvefelter: Det er satt opp flere prøvefelter på kirken. 3 mot nord på tårnet, 4 mot syd på tårnet og 2 mot syd på skipet. Prøvefeltene er utført med forskjellige underlag og grunnarbeider samt forskjellige typer kalk og blandingsforhold. Variasjonen går i hovedsak på grunnarbeider samt tykkelse og antall lag med kalk (4-11lag). Prøvefeltene vil være tildekket frem til midt nov/midt des. Feltene vil bli overvåket frem til våren 2024.

Resultatet av disse prøvefeltene vil danne grunnlag for en endelig rapport som danner grunnlag for videre arbeider på kirken. Rapporten vil også være svært viktig for tilsvarende konstruksjoner.

Finansiering, FKF har pr nå ikke fått eksterne midler øremerket til pilotprosjektet. FKF har løpende dialog med flere instanser og vil søke eksterne midler så fort anledning byr seg.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Forslag til vedtak:

KF tar informasjon til orientering.

Møtebehandling:

I møte er det vist bilder av prøvofeltene og beskrevet hvilke prosess som følges for å kartlegge årsakene til skadene og ny reparasjonsmetode.

Vedtak:

KF tar informasjon til orientering.

Sak 022/23 Driftsramme 2024

Driftstilskuddsbehov for neste budsjettår skal sendes kommunen innen 1.oktober. På dette tidspunkt er det forslag på overordnet rammebudsjett. I dette budsjettet er det fokus på områder kommunen yter tilskudd til.

Budsjetter for barnehagene, trosopplæringsstillinger, gravstell o.l. behandles senere i egne saker.

Bakgrunn for budsjett

Færder kirkelige fellesråd ble etablert 01.01.2018 og budsjettet er basert på historiske tall for drift.

I Færder kommune er det 5 kirkesokn, hvor det er til sammen 6 kirker og flere menighetshus. Det er 5 gravplasser med ca 13000 graver. I tillegg til kirkelige handlinger (gudstjenester, vigsel, dåp, konfirmasjoner, gravferd) drives et allsidig menighetsarbeid bestående av kirkemusikk og kirkens korskole, diakoni, og barne- og ungdomsarbeid.

For øvrig gir Tunsberg bispedømme tilskudd til trosopplæring for kirkens medlemmer 0-18 år, noe som ikke er en del av dette budsjettet, og den enkelte menighetsråd bekoster ulike menighetstilbud. Tunsberg bispedømme gir også tilskudd til en halv diakonstilling.

Driftsrammen for 2024 er justert i henhold til forventet lønns- og pensjonsutvikling, kostnadsutvikling, prognoser for inntekter og bruk av fondsmidler.

Færder kommune har varslet at det vil bli strammere økonomi og det har allerede vært tydelig i hvilke tildelinger som har vært vedtatt i senere år. I utgangspunktet legges det til grunn at tilskuddet vil gå med til lønns- og prisjustering av de ulike postene i budsjettet.

Lønn og personal kostnader utgjør om lag 66% av driftskostnader i budsjettet.

Stillinger som kommunen yter tilskudd til.

Kommunen yter tilskudd til kirkemusikere, kirketjenere og vaktmestere, kateket, diakoner, gravplasspersonell inkl. sesonghjelp, driftsleder for bygg og for gravplass, og administrasjon/ledelse for kirkelig virksomhet. I Færder er det tradisjonelle gudstjenestelivet og menighetsaktivitetene beriket av

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Kirkens korskole på Nøtterøy. Stillinger knyttet til kortilbudet inkludere økte kirkemusikalske stillinger inklusiv korskolens leder og noe administrativ støtte til korskolen.

I 2018 var det 21,45 faste stillinger sponset av kommunens tilskudd og en prosjektstilling knyttet til investeringsprosjekter. I budsjett for 2024 legges til grunn 20,85 faste stillinger i budsjettet som kommunen finansierer. Dette utgjør en reduksjon på 60% + 1 prosjektstilling i tiden etter sammenslåing på stillingene kommunen yter tilskudd til.

I 2023 er stillingene redusert med 20%, dette etter en omorganisering av vaktmester oppgaver.

I tillegg økes totale stillinger innenfor arbeid for unge voksne med 55%. Prosjektstillingen stimulerer til nyskapende diakonalt arbeid for aldersgruppen 18-30. Prosjektstillingen finansieres av eksternt tilskudd fra Den norske kirke (40%) og egenandel fra menighetsråd (resterende 15%). Tilskuddet sikrer stillingen for en prosjektperiode av 3 år (2024-2026).

Lønnsnivå som er lagt inn i budsjettinnspill er justert basert på tariffjustering 2023. Rammen for dette ble 5,4% (tilsvarende kommunalt oppgjør) og for fellesrådet utgjør dette en endring på ca. kr 920.000 inklusiv økte pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift. Også i tariffoppgjør for 2023 var tilleggssatsene reforhandlet slik at kirkelig fellesrådsansattes tilleggssatser og prestenes tilleggssatser var like. Estimat for endring på dette er ca 80.000.

I 2024 forventes det en vesentlig lønnsøkning gitt de siste prognosene fra SSB. I henhold til tidligere praksis blir endringen meldt inn til kommunen for refusjon når tariff er ferdigforhandlet og implementert. Budsjett for 2024 gjenspeiler altså reell lønnsnivå for 2023.

Sykepengerefusjon og vikarmidler

Det budsjetteres ikke med sykepengerefusjon. Det forventes at innenfor eksisterende stillingshjemler at frihelger dekkes opp internt.

I 2023 er gudstjenesteforordning revidert og mens økonomi ikke er hovedårsak til revisjon har det en økonomisk / bemanningsmessig effekt. Det vil være viktig at forordning og totalt aktivitetsmengde stemmer overens med ressursituasjon uten planlagt bruk av vikarer.

Pensjonsprosent KLP18 ordning

I følge KLP prognoser forventes årets pensjonskostnad (2023) til å være 5.300.000 kr (når arbeidstakers andel er fratrukket) for hele virksomheten (inklusive barnehager). Færder KF bruker midler fra premiefond (KLPs markedsavkastning som tilbakeføres til kundene sine) for å redusere pensjonskostnader*. Mens det ble i 2022 brukt 1,2 millioner kroner fra premiefond og det reduserte pensjonskostnader til 16,3% er det allerede i 2023 brukt 380.000 kr (hensyntatt i tall over). Normalt har arbeidsgivers pensjonskostnader beløpt seg til et sted mellom 2,3-3,5 millioner kroner per år, med en gjennomsnitt kostnad de siste 5 årene på 2,7 millioner kr. Årets kostnader er svært høye til sammenligning og det er nødvendig å gjøre tiltak i driftsbudsjett for å møte økte kostnader i år.

Historiske pensjonskostnader og prognose 2023

	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Prognose 2023*
	2 341 314	2 988 567	2 218 258	3 536 154	2 631 683	4 950 000
KF Ansvar (100-499)	1 526 211	1 911 088	1 462 253	2 300 220	1 738 568	3 280 000
Bhg, Stell, Trosopl. (600-800)	761 157	1 076 656	755 810	1 235 811	893 116	1 670 000

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

* Det forutsettes ytterligere bruk av premiefond kr 300.000. Se sak 26/23 2.tertialsrapportering.

Det er særlig to usikkerhetsmomenter som spiller inn på hvor mye pensjonskostnader vil utgjør: lønnsvekst og KLPs markedsavkastning. Til neste år forventer KLP at det vil være høye pensjonskostnader, basert på at Norges Bank og SSB forventer en høy lønnsøkning. Hvor mye markedsavkastning blir, som igjen vil tilbakeføres premiefond og redusere premiekostnad, er usikkert.

I 2024 budsjettet legges til grunn en pensjon på 18% og det er i tråd med det som KLPs prognose er per september 2023.

Møtegodtgjørelser for valgte rådsmedlemmer.

Valgte medlemmer av menighetsråd og kirkelig fellesråd får møtegodtgjørelse tilsvarende valgte organer.

Godtgjøring til valgte medlemmer av kirkelige råd er vedtatt i sak 23/19 med en total kostnadsramme på 240.000 kr. Satsene foreslås revidert høst 2023 og endringer til disse vil kunne ha effekt på budsjett. I likhet med kommunens godtgjørelser er det differensiert sats for leder og medlemmer, og medlemmer får en fast godtgjørelse per møte.

Driftskostnader utgjør om lag 29 % av totale kostnader. Disse inkluderer bl.a. kremasjonsavgift, strøm, forsikringer, avgifter og lisenser, og vedlikehold.

Kremasjonsavgift

Er den største enkeltpost i driftskostnader og det er budsjettert med 1,52 millioner i 2024. Fra 2023 er kremasjonsavgift økt til kr 10.000 per kremasjon. Av de som gravlegges i Færder kommune er det normalt med at 55-60% velger kremasjon. Det estimeres med rundt 250 gravferdsseremonier per år i Færder.

Kremasjonsavgift utvikling:

(R = regnskap, B = Budsjett)

1 087 200	1 052 200	1 231 770	1 060 000	
0	-511 000	-592 000	-408 450	

Det forventes fortsatt høye strømavgifter, men en mindre reduksjon fra 2023 på ca. 4,5%. Det er fortsatt stor usikkerhet i energiprisene internasjonalt.

Flere strømsparingstiltak er gjort. I 2024 investeres det i prosjekter som gir strømsparende effekt. Teie kirke vil få energibrønner og flere andre bygg vil få montert solcellepaneler i forbindelse med rehabiliteringer av tak. Målsetning er at tiltakene gir en større besparelse i energiutgifter fra 2. halvår. Effekten av dette er pr. i dag ikke medregnet i budsjett.

I flere menighetshus er eldre oppvarmingskilder byttet ut med varmepumper i 2022. Inneklima, bevaring av instrumenter (orgel, flygel, piano), strømstyring, og teknologisk modernisering er nøkkelfordringer som prioriteringene som gjøres.

Faste driftsutgifter er justert i innmeldt ramme basert på tidligere års utvikling. Det tekniske beregningsutvalget (TBU) anslo 13.mars en vekst i konsumprisindeksen (KPI) på 4,9 % i inneværende år. SSB publiserte i juli at i perioden juli 2022 til juli 2023 steg konsumprisindeksen med 5,4 %. Det gir store utfordringer med prisøkningene vi nå ser.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

De største driftskostnadene er:

	2023	2024	Endring
11800 Strøm	1 111 000	1 060 000	-51 000
11850 Forsikringer	412 000	485 000	73 000
11950 Avgifter, gebyrer og lisenser*	580 100	798 500	218 400
11951 Renovasjon	249 000	234 000	-15 000
12000 Kjøp av inventar og utstyr (kontor, kirkebygg og gravplass)	390 000	346 400	-43 600
12300 Kjøp av tjenester for vedlikehold av bygg	490 000	820 000	330 000
12400 Serviceavtaler (kontor, kirkebygg og gravplass)	294 700	295 000	300
12701 Kremasjonsavgift	1 440 000	1 525 000	85 000
	4 966 800	5 563 900	597 100

Kommentar til postene med reduksjon:

Det forventes en lavere kostnad på energi, dette har en sammenheng med fallende priser samt en reduksjon i forbruket.

Renovasjons kostnader var kraftig økende i 2023 pga nytt lovverk om kildesortering og avtalen med leverandør ble reforhandlet i første kvartal.

Kjøp av inventar og utstyr budsjettpost er redusert, dette ved streng kostnadskontroll.

Utover disse er det en rekke andre poster som ikke angis i detalj, men også er justert for forventet utvikling. Enkelte reduksjoner er gjort på mindre poster (eks. forbruksvarer) for å redusere hvor det er mulig.

Kommentar til postene med økning:

Forsikringer har hatt en økning på 17%. Cirka halvparten av økning er grunnet generelle økte premier. Resten er knyttet til innmelding av personer i uføre ordning i henhold til tariffavtale.

*Avgifter, gebyrer og lisenser. I oktober 2023 innføres obligatoriske nye lisenser for Microsoft 365 for alle brukere i organisasjon. Dette utgjør kr. 180.000 det første året de tas i bruk. Lisenspriser økes med 40% fra 1.mar 2024. Resterende økninger på avgifter, gebyrer og lisenser er generelle prisøkninger.

Vedlikeholdskostnader

Færder KF forvalter om lag 5000 kvm bygningsmasse bestående av verneverdige og andre kirkebygg, kontorbygg, driftsbygninger til gravplassene, og menighetshus. Verdibevarende vedlikehold er nødvendig for å unngå store reparasjonskostnader og å drifte bygningene på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det foreligger tilstandsrapporter som legger grunnlag for hvilke prosjekter som prioriteres. Det har i de senere år vært en stor økning i konsumprisen som gir økte kostander på generelt vedlikehold av bygningene, i tillegg er det et stort vedlikeholdsetterslep på flere bygninger.

I 2018 siterte KS «Holtene» i sin artikkel «Eiendomsforvaltning: hvorfor ikke mer til vedlikehold?» (2018) som anslår at på middels nivå ville det koste kr 185 kr / kvm for å bevare verdien av eiendommassen¹. Dette utgjør etter inflasjonsjustering (7,91%) en årlig vedlikeholdskostnad på kr. 1.000.000 kr på middels nivå for Færder KF.

Driftsrammen som meldes inn til kommunen for 2024 inkluderer 500.000 kr dedikert til vedlikehold (konto 12300 Kjøp av tjenester for vedlikehold). Samt 320.000 dedikert til maling av Torød kirke. Det er også viktig

¹«Eiendomsforvaltning: hvorfor ikke mer til vedlikehold?» <https://www.ks.no/asss-hjem/asss/asss-samlet/eiendomsforvaltning-hvorfor-ikke-mer-til-vedlikehold/> Publisert 12.09.2018 av ASSS. Samarbeid mellom KS og samarbeidende storkommuner.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

at KF har kompetanse og kapasitet for å ivareta bygningsmassen. Gjennom tjenesteytingsavtalen med kommunen gis det mulighet for kommunen å yte tjenester for kirken, men i realitet har kommunen sjeldent kunnet prioritere kirkelige bygningsprosjekter grunnet lite kapasitet i kommunen.

Kjente vedlikeholdsbehov for 2024 inkluderer malingsarbeider Torød kirke, mindre malingsarbeider andre steder. Utbedring av dører og vinduer, utbedringer knyttet til brannsikkerhet, oppgradering av tilfluktsrom, vedlikehold og utbedring av elektriske anlegg og energisparende tiltak.

Inntekter

Tilskudd fra kommunen utgjør det største inntektskilde for kirkelig fellesråd, og oppgavene som tilskuddet skal dekke har tidligere vært nedfelt i kirkeloven, nå videreført i trossamfunnslovens kapittel 3. Tilskuddet utgjør om lag 68% av inntektene i KFs 2024 budsjett.

Hvilket nivå kommunens tilskudd vil ligge på får KF pekepinn på når kommunaldirektørs handlingsplan foreligger (okt/nov) mens endelig vedtatt tilskudd vet vi først etter kommunestyremøte i desember. I så måte vil KF basere sin drift i høst som om anmodning blir imøtekommet inntil andre signaler er gitt, og det innebærer at tiltak for å ytterligere redusere kostnader vil først implementeres fra januar 2024.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 innmeldt
Driftstilskudd vedtatt	19 675	19 822	18 965	18 908	20 030	
Tariffjustering	318	-	333	315	596	
Ekstraordinært tilskudd	-	2 000 vedlikeh old Covid	-	-	306 Deflator justering RNB	
Totalt	19 993	21 822	19 298	19 223	20 932	22 062

Gitt at kommunens vedtatte tilskudd har blitt redusert i årene 2021-2022 har det allerede nå vært flere år med reelle reduksjoner. Dersom kommunens tilskudd ikke økes for å dekke økning i lønns- og pensjonskostnader vil det være nødvendig med ytterligere stillingsreduksjoner for å få budsjettet i balanse. I likhet med kommunen vil KF måtte prioritere lovpålagte oppgaver og vurdere strengere hvilke ikke lovpålagte oppgaver som skal videreføres.

Inntektskildene utover kommunalt tilskudd er kremasjonsavgift, gravfesteavgifter, inntekter for leie av kirkene og seremonier for personer som er bosatt utenfor kommunen. I tillegg får KF inntekter fra husleie til barnehage, og salg av administrative tjenester til barnehagene og gravsteltjenesten. Det brukes også av egenkapital (fondsmidler) for å få budsjettet i balanse, se eget avsnitt om dette.

Kremasjonskostnader utgjør den største enkelt post i driftsbudsjettet utenom lønnskostnader. Etter sammenslåing ble det innført en kremasjonsavgift tilsvarende halvparten av kremasjonskostnad som faktureres til pårørende ved valg av kremasjon. I 2023 varslet krematorium at kostnaden ville økes fra 7.000 kr/kremasjon til 10.000 kr/kremasjon, men at dette var en forbigående økning. Etter avtale med kommunen ble det enighet om at pårørende skulle belastes for en kremasjonsavgift som kun var justert etter kommunal deflator (3.865) istedenfor halvparten av kostnad (5.000). Dette gir en deling på 40% til pårørende og 60% til kommunen. Ny informasjon tilsier at krematorium opprettholder det høye kostnadsnivå i 2024, med bakgrunn i økte energi- og rentekostnader. Festeavgift justering presenteres i en egen sak, men budsjettforslag legger til grunn fortsatt at kommunen bidrar med 60% av kremasjonskostnad.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Festeavgifter som forfaller svinger fra år til år. Dette fordi avtalene forfaller hvert 10.år. I 2024 forventes festeavtaler som forfaller å utgjør inntekter kr 1.950.000 og det er stabilt sammenlignet med 2023.

Bruk av fonds/egenkapital

Kirkelig fellesråd legger opp til å bruke kr 280 000 av oppsparte fondsmidler for å få budsjettet til å gå i balanse. Dersom strømutgifter eller pensjonsutgifter viser det å forbli høye kan dette måtte økes. I 2023 er det vedtatt å bruke av disposisjonsfond kr 1,2 mnok og det er foreslått å bruke ytterligere av fond i 2.tertialsrapportering sak for å finansiere økte pensjonskostnader. I forbindelse med sak 16/22 ble det vedtatt at KF skulle legge til grunn bruk av fond kr 500.000 i 2023 budsjett for å få budsjettet i balanse og det legges til grunn. Målsetning videre var at budsjettet for 2024 skulle gå i balanse uten bruk av fond. Budsjettet for 2024 er ikke i balanse uten bruk av fondsmidler, men det foreslås å bruke av et mindre beløp i tråd med intensjonene tidligere. Det budsjetteres årlig med avsetning til fond (kostnad i driftsbudsjett) tilsvarende inntektene som kommer til navnet minnelund. Denne praksis videreføres fra tidligere og har som formål å kunne finansiere noe innkjøpsbehov for gravplassene i fremtiden.

Konklusjon

For å opprettholde drift på dagens nivå (etter 20% stillingsreduksjon i 2023 og inklusiv bruk av fondsmidler kr 280.000) anmodes om kommunalt tilskudd tilsvarende 22 062 000.

Driftsramme kr 22 062 000 meldes inn til kommunen, med økning begrunnet i lønns- og pensjonsjustering, nye Microsoft 365 lisenser, økning i kremasjonsavgifter og maling av Torød kirke. Dette legger til grunn et nødvendig nivå av løpende vedlikehold på kirkelige bygg og maling av Torød kirke, men ikke store prosjekter ellers innenfor vedlikehold. Det legger også til grunn at energikostnader blir fortsatt høy, men at enkelte besparelser er mulig der varmekilder er modernisert. Det forutsetter at pensjonskostnader utgjør ca. 18% av lønnsmassen. Det legger også til grunn at kremasjonskostnader fortsatt ligger på et høyt nivå og at avgift til pårørende er delt 60/40 hvor kommunen bidrar med den største andel av kostnaden.

	Beløp	Totalt
Lønnsøkning/tariffoppgjør	920 000	
Kremasjonskostnader økning inkl 60% sponing	193 000	
Microsoft 365 lisenser	200 000	
Maling Torød kirke	350 000	
Totalt		22 062 000

Forslag til vedtak:

1. KF tar informasjon til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

2. Kirkevergen melder inn budsjettbehov inn til kommunen og utarbeider en tekst om kirken til kommunens handlingsplan.
3. Ad-hoc økonomigruppe følger prosessen utover høsten. Gruppen får handlingsplanteksten til gjennomlesning før det sendes inn.

Møtebehandling:

KF takker for et grundig dokument. Særlig pensjon og strømkostnader gjør budsjettet usikkert. Det ble stilt spørsmål til forskjell mellom vedlikehold og investering. Investeringer er prosjekter som gir en økning i verdi, koster over kr 100.000 og har en varighet på 3 år eller mer. Investeringer føres i investeringsbudsjett og -regnskap. Vedlikeholdsprosjekter derimot holder en eiendoms standard, men ikke øker den. Eksempler på vedlikeholdstiltak kan være ny maling, reasfaltering, og å skifte kledning, vinduer eller tak til samme standard som tidligere. Det finnes noen unntak til disse reglene knyttet til bevaringsverdige bygg, relevant for Tjøme kirke og Nøtterøy kirke.

Både innvendig maling av Teie kirke og ny maling til prestesakristi på Nøtterøy kirke er nevnt som viktig å inkludere i en fremtidig vedlikeholdsplan og driftsbudsjett. I løpet av 2024 forventes det at det kommer en oppdatert vedlikeholdsplan basert på oppdaterte tilstandsrapporter.

Felelsrådet støtter forslag til vedtak.

Vedtak:

1. KF tar informasjon til orientering.
2. Kirkevergen melder inn budsjettbehov inn til kommunen og utarbeider en tekst om kirken til kommunens handlingsplan.
3. Ad-hoc økonomigruppe følger prosessen utover høsten. Gruppen får handlingsplanteksten til gjennomlesning før det sendes inn.

Sak 023/23 Økonomiplan 2024-2027

Kirkelig fellesråd skal hvert år innen 15.september sende en 4-årig økonomiplan til kommunen som viser investeringsbehov. Økonomiplan skal gi et langsiktig perspektiv på hvilke prosjekter som det er behov for forvaltning og utvikling av kirkebygg og gravplasser.

Bakgrunn for prosjektene

Tilstandsregistrering er utarbeidet for alle kirkebygg i kommunen og dokumenterer behov for både kortsiktige og langsiktige rehabiliteringstiltak. Formålet med det store rehabiliteringsarbeidet er systematisk å sette kirkebyggene i akseptabel og tilfredsstillende teknisk stand for ordinært vedlikehold. Enkelte prosjekter kan bli utsatt eller fremskyndet avhengig av leverandørkapasitet, saksbehandling hos kulturminneinstanser eller hensiktsmessighet i forhold til annet bygningsmessig arbeide. I 2020-2021 er det innhentet tilstandsregistrering for brannvernrelaterte bygningsmessige utbedringer samt tilstandsregistrering av kunst og inventar i Tjøme kirke (NIKU).

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Det som er en stor – og usikker – fremtidig kostnad i økonomiplan perioden er et mulig pålegg om å skille overvann og spillvann ved Hvasser kirkegård og Gjervåg gravlund. To millioner kroner er lagt inn i 2026 til dette arbeidet, dersom pålegget kommer fra kommunen.

Satsing i 2024: «Grønn menighet»

I 2024 planlegges det flere energibesparende tiltak / investeringer, blant annet med solcellepaneller og energibrønn for bygg hvor dette er aktuelt. Dette vil ha en stor og viktig betydning for bygningsmassen på sikt. Se vedlegg for konkret prosjektoppstilling.

Regelverk

Det er fra 01.01.2021 utstedt nytt kulturminnerundskriv [Q-06/2020](#) «Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø.» Den presiserer viktigheten av kirkebygget og dets utsmykning, samt rammen rundt fra kulturminne perspektiv. Rundskrivet er hjemlet i trossamfunnsloven, gravplassloven og kulturminneloven og gir utfyllende veiledning og anbefaling på hvordan kirkene, kirkestedene, gravplassene og gravminnene skal forvaltes.

Finansiering og mulighet for eksternt tilskudd

Kostnadsbeløp som er angitt per prosjekt er avgrenset til arbeid som skjer i økonomiperioden 2024-2027. Tallene omtalt i dokumentet og i tabellen er uten mva. Budsjettet oppdateres med mva. kostnad og kompensasjon (slik at mva går i null i investeringsbudsjett). Se også vedlagt tabell med talloppstilling.

I økonomiplan for perioden 2024-2027 meldes det inn kostnadsbehov på 27,92 millioner kroner for å oppnå en tilfredsstillende tilstand, samt møte forventede krav/pålegg. Når ubrukte midler fra 2023 (forventet) overføres til neste år og forventet tilskudd fra andre er medregnet, er behovet for totalfinansieringen fra kommunale bevilgninger 22,64 millioner. Det forutsetter bruk av fondsmidler kr. 0,50 millioner, tilskudd kr. 1,35 millioner fra Riksantikvaren og Enova, og at KF søker om eksterne midler der hvor det er mulig.

I 2023 investeringsbudsjett er det budsjettert med investeringer for 7,01 millioner kroner. Disse er finansiert slik: kommunens tilskudd 2022 = 4,4 millioner, kr. 3,05 millioner disposisjonsfond/ubrukte midler overført fra tidligere og kr. 0,13 millioner overføring fra drift.

I 2024 er det budsjettert med prosjekter for 6,76 millioner kr (eks. mva.).

Anmodning til kommunen om tilskudd 5,0 millioner kr er det samme som tidligere er vedtatt i Færder kommunes økonomiplan 2023-2026.

Konklusjon

KF melder inn til kommunen investeringsbehov kr 22,64 millioner kr i økonomiplan perioden og kr 5,0 millioner kr til investeringer i 2024.

KF melder inn til kommunen behov for tjenesteyting på utvidelse av navnet minnelund ved Nøtterøy kirkegård til sammen 1,05 millioner kr.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Forslag til vedtak:

Økonomiplan for 2024-2027 med tekst og tabell godkjennes og oversendes kommunen for budsjettbehandling.

Sum investeringer i økonomiplan perioden beløper seg til 27,92 millioner kr hvorav kommunen anmodes om 24,74 millioner.

Investeringsprosjekter for 2024 beløper seg til 6,76 millioner kroner hvorav kommunen anmodes om kr 5,0 millioner.

Møtebehandling:

Driftsleder for eiendom presenterte hovedtrekkene i økonomiplan. Særlig gjelder dette at Regjeringen har varslet et historisk løft for vedlikehold av norske kirker som estimeres til en årlig bevilgning på 500 millioner kroner de neste 20-30 år. Det er vernede og listeførte kirker som prioriteres. For Færder betyr det at Tjøme kirke og Nøtterøy kirke kan søke om midler fra kirkebevaringsfondet dersom det er prosjekter som kvalifiseres. Dette gjør at tidligere rekkefølge for prosjekter kan gjøres om hvis en utsettelse gir mulighet for å få eksterne midler til prosjektet.

I 2024 blir Tjøme kirkes utvendige vegger prioritert. Dette prosjektet er tildelt kr 1 mnok i finansiering fra Riksantikvaren og må gjennomføres innen en bestemt frist.

Sprinkleranlegg jobbes det fortsatt med prosjektering av men gjennomføring forventes først i 2025.

I 2024 ferdigstilles Nøtterøy kirkes pilotprosjekt for kalk, og ny hvitning kommer i 2024/2025. Sydportalen som kulturminne prioriteres dersom det er klarsignal fra Riksantikvaren om arbeidet.

På gravplass vil tilbygget på driftsbygg (bak Nøtterøy kirke) komme på plass i 2024 og et steinmur ved Nøtterøy kirkegård omlegges.

Det er stor fokus på grønne menigheter i 2024, også bygningsmessig. I Teie kirke er det planlagt å bore etter energibrønner og installere varmepumpe og solcellepaneler på taket. Dette kan gi en energi besparelse opp til 70% for bygget. Tjøme kirkestue og Fredtun planlegger også rehabilitering av tak med installasjon av solcellepaneler. Dette estimeres til hhv 50 og 60% besparelser i energiforbruk.

I Torød kirke er det planlagt å erstatte benker med stoler, og installere en alternativ oppvarmingskilde, luft/luft varmepumper med styrt oppvarming.

Målsetning er både å bli enda «grønnere» ved å få redusert energi behov og samtidig frigjør midler fra driftsbudsjett til annen vedlikeholdsarbeid.

Det ble nevnt i møtebehandling at kommunen også har en satsning på grønnere bygg og at det er satt av en egen pott med midler som er øremerket til dette.

Vedtak:

Økonomiplan for 2024-2027 med tekst og tabell godkjennes og oversendes kommunen for budsjettbehandling.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Sum investeringer i økonomiplan perioden beløper seg til 27,92 millioner kr hvorav kommunen anmodes om 24,74 millioner.

Investeringsprosjekter for 2024 beløper seg til 6,76 millioner kroner hvorav kommunen anmodes om kr 5,0 millioner.

Sak 024/23 Fellesrådets sammensetning, evaluering av arbeid og anbefalinger til neste

Evaluering av fellesrådets sammensetning og arbeidsform, råd til neste valgperiode.

Saksbehandler: Ellen E. Wisløff, leder

Saksopplysning: Nåværende fellesråd avslutter sin periode 30. november.

Det vil være nyttig å evaluere arbeide vi har gjort i perioden 2019 – 2023. Vi må se tilbake på hvilke saker vi har arbeidet med, hva vi har oppnådd, arbeid som gjenstår, vår arbeidsform, sammensetning og andre temaer.

Vi kan også komme med anbefalinger til neste periode. Mitt forslag er at vi deler evalueringsarbeidet.

I dette møtet blir det viktig å drøfte noe som får betydning for konstitueringen i de nye menighetsrådene.

Vi bør drøfte og komme med anbefalinger i forhold til:

Sammensetning og valg av fellesrådet, oppnevning av AU og erfaring med lederforum, og drøfting av felles utvalg.

En av de første oppgavene menighetsrådene har, er konstituering og valg av representanter til fellesrådet, felles utvalg, egne utvalg og andre arbeidsfordelinger.

Sammensetning og valg av fellesråd

Vi er fem menighetsråd. Hvert menighetsråd velger en representant og ett vara til fellesrådet.

Vi har hatt som praksis at det er leder i menighetsrådet som er representant og nestleder eller en annen er vararepresentant. Etter at vi ble fem råd, har vi også hatt som praksis å innkalle alle vararepresentantene til hvert møte.

Det har vært mange fordeler med det, ikke minst nærhet og god kontakt mellom menighetsråd og fellesråd. For inneværende periode har vi fått spørsmål om det fortsatt må være slik fordi det kan bety en for stor arbeidsbyrde. Sammensetning i de nye rådene og kompetansen, interessen hos medlemmene vil også være viktig for hvem som blir medlem.

Vi må derfor drøfte og komme fram til anbefalinger for neste periode.

Fellesråd har hatt god erfaring med at kommunens representant var innvalgt fra formannskap. Det har sikret god informasjonsflyt mellom kommune og kirke.

Oppnevning av Arbeidsutvalg (AU)

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Vi har valgt et AU, med leder og nestleder i fellesrådet. Vi har ikke brukt AU mye, og bør drøfte om vi anbefaler neste råd å fortsette med det.

Erfaringer med lederforum

Vi har hatt gode erfaringer med lederforum, og har mange positive tilbakemeldinger på dette. Lederforum er ikke lovpålagt. Vi kan komme med anbefaling om videre oppnevning av lederforum, sammensetning og arbeidsform.

Felles utvalg

Menighetsrådene i Færder har noen felles utvalg. Vi har et pågående arbeid med revisjon av mandatene for utvalgene. Dette arbeidet ble satt på pause, men bør tas opp igjen.

Det vil være naturlig at de nye menighetsrådene tar stilling til utvalgsstrukturen. Vi kan også i dette komme med en anbefaling.

Fellesrådet har følgende utvalg: KAD og AMU

Menighetsrådene har følgende felles utvalg: Informasjonsutvalg, Kirkemusikalsk utvalg

Det har vært drøftet om vi skal ha et felles overordnet utvalg for barnene- og ungdomsarbeidet.

Vi har følgende utvalg delt på Tjøme og Nøtterøysiden: Misjonsutvalg, diakoniutvalg.

Hvert menighetsråd har i tillegg egne utvalg.

Jeg legger fram saken uten anbefaling.

Vi drøfter oss fram til hva som vil bli vår anbefaling.

Forslag til vedtak:

Færder kirkelige fellesråd gir følgende anbefaling til menighetsrådene om konstituering av nytt fellesråd i forhold til følgende:

Sammensetning av fellesrådet: videreføring av prinsipp om at menighetsrådsleder og menighetsrådsnestleder velges til fellesrådet, eller at andre medlemmer velges

Innkalling av varamedlemmer til fellesrådsmøtene:

Kommunens representant

Valg av AU

Videre konstituering av Lederforum

Videreføring av felles utvalg på følgende områder

Møtebehandling:

Fellesrådet drøftet saken og kommer med flere anbefalinger til menighetsrådene i Færder for neste valg periode.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Sammensetning av fellesrådet. Det å være medlem i fellesrådet innebærer et stort ansvar. Fellesrådet har arbeidsgiveransvar og økonomiansvar for hele kirkens virksomhet. I tillegg representerer fellesrådet gravplassmyndighet i kommunen. Fellesrådet deltar i et årlig møte med formannskap. Det er svært viktig at medlemmene til fellesrådet er kompetent og motivert til vervet.

Fra fellesrådets medlemmer velges personer inn i andre lovpålagte utvalg, som kirkelig administrasjonsutvalg (KAD) som ivaretar forhold som angår arbeidsgiver-arbeidstaker. I tillegg velges personer til forhandlingsutvalg, arbeidsmiljøutvalg (AMU) og andre ad-hoc (tidsavgrenset) utvalg. I noen fellesrådsområder kan det oppstå en skille mellom menighetsråd på den ene siden og fellesrådet på den andre siden. Dette kan forsterkes dersom det handler om økonomiske prioriteringer fellesrådet gjør som menighetsråd ikke er enig i, eller om det er dårlig kommunikasjon på grunn av avstand mellom rådene.

Det vil være svært viktig med god informasjonsflyt mellom fellesråd og menighetsråd, og på grunn av det og ovennevnte faktorer bør det være en av menighetsrådets faste medlemmer som velges til fellesrådet (det vil si, at fellesrådsmedlemmer bør ikke være varamedlemmer til menighetsråd). Dette er i tråd med regelverk for øvrig og derfor er bare en presisering fra fellesrådet.

Videre er det et spørsmål om det vil anbefales at menighetsrådets leder velges til å være fast medlem av fellesrådet. Det har vært slik i forrige valg periode. Det har vært en tradisjon på Nøtterøy som er videreført i Færder. Fordelene med dette er at det har sikret god informasjonsflyt og forståelse og samarbeid mellom rådene. Ulempen er det en større belastning på den enkelte å ha begge roller. Flere fellesrådsmedlemmer gir tilbakemelding om at de kan i neste periode være villig til å enten være menighetsrådsleder eller medlem i fellesrådet, men at begge rollene på en person er krevende. På bakgrunn av dette er det en fordel om den som velges til fellesråd er leder eller nestleder i menighetsråd, men det kan også være et annet fast medlem av rådet.

Varamedlem til fellesrådet. I valgperiode 2019-2023 har varamedlemmer til fellesrådet (1 per menighetsråd) vært innkalt fast til fellesrådsmøtene. Fellesrådet opplever at dette har bidratt til å styrke informasjonsflyt, kontinuitet og stabilitet i møtevirksomhet og anbefaler at denne praksis videreføres.

Kommunens representant. Siden Færder kirkelige fellesråd ble etablert har det vært en tradisjon på å oppnevne en representant fra formannskap til kirkelig fellesrådet. Dette har sikret god informasjonsflyt mellom folkevalgt i kommunen og i kirken. Formannskap har også funksjon som kommunens økonomiutvalg. I og med at kommunen bevilger et årlig tilskudd til kirkelig fellesråd har det vært en naturlig ordning at representant også sitter her. Fellesrådets årlig samarbeidsmøte med formannskap bidrar også til informasjonsflyt mellom kirke og kommune, og om kommunens representant er medlem i formannskap gir en kontinuitet inn i dette forum. Fellesrådet anmoder kommunen om å oppnevne en representant til kirkelig fellesråd og basert på tidligere valgperiodes erfaringer, anbefaler videre at representanten er fast medlem i formannskap.

Valg av AU (arbeidsutvalg): I forrige valgperiode har fellesrådets AU bestått av kirkevergen, fellesrådets leder og nestleder. Arbeidsutvalg har ikke hatt regelmessige møter. AU er ofte et saksforberedende organ.

Den saksforberedende funksjonen har ofte vært i varetatt av lederforum. Lederforums sammensetning i forrige periode inkluderte alle menighetsrådsledere (= fellesrådsmedlemmer) i tillegg til en sokneprest,

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

kirkeverge og administrasjonsleder. I neste periode vil fellesrådets sammensetning kanskje være en blanding av medlemmer i fellesrådet og menighetsrådsledere. Dette gjør det mindre hensiktsmessig å bruke lederforum som saksforberedende til fellesrådet, og det bør vurderes et ordinært AU for fellesrådets saksforberedelser. Det anbefales å ta ny stilling til AUs sammensetning og frekvens når rådet er konstituert.

Videre konstituering av lederforum. Fellesrådet har tidligere drøftet lederforums funksjon. Fellesrådet anbefaler at lederforum videreføres. Anbefalt sammensetning er lederne fra menighetsråd, kirkeverge, kontorleder og prest. Det har ikke vært praksis å ha vara til lederforum, og det anbefales videreført.

Felles utvalg. Det er en rekke felles utvalg som er oppnevnt av menighetsråd.

«Menighetsrådet/ kirkelig fellesråd kan oppnevne utvalg til forberedende behandling av saker som hører inn under rådene, til å utføre særskilte verv, til å lede grener av rådets virksomhet og til å utføre særskilte angitte oppgaver innen rådets ansvarsområde. Til slike utvalg kan det velges også andre enn rådets medlemmer. Begge kjønn skal om mulig være representert.» (Virksomhetsregler §8)

Ved etablering av Færder kirkelige fellesråd (sammenslåing 01.01.2018) ble det opprettet et felles informasjonsutvalg for alle fem sokn. Det er et koordinerende utvalg for Kirkemusikk for alle fem sokn; dette kommer i tillegg til egne lokale konsertutvalg som finnes for flere av soknene. Tjøme og Hvasser har felles diakoniutvalg, felles misjonsutvalg og felles barne- og ungdomsutvalg. Teie, Nøtterøy og Torød har felles diakoniutvalg og misjonsutvalg. For flere av fellesutvalgene er det disposisjonsfond som et menighetsråd forvalter på vegne av flere råd (økonomisk forpliktelse). Teie menighetsråd har også tatt initiativ til barne- og ungdoms nettverk som har en løsere form enn et utvalg, og denne er åpne for flere råd å delta på, fortrinnsvis rådene på Nøtterøy. Menighetsrådene har flere andre utvalg. Lederforum har drøftet felles utvalg flere ganger i løpet av valgperioden.

I drøftingen i fellesrådsmøte er det flere forhold som er nevnt. Det å sitte i menighetsrådet allerede er tidskrevende. Hvis alle utvalg skal få sine medlemmer oppnevnt fra menighetsråd vil det fort være mange møter den enkelte skal delta på. Dette gjelder særlig for de menighetsråd som har færre medlemmer. Det er samtidig viktig å se kirkens virksomhet helhetlig, å utfylle hverandre og ikke lage konkurrerende arrangementer i et relativt lite geografisk område. Et risikomoment ved slike felles utvalg er at arbeidet ikke blir godt nok forankret i stab og alle deltagende råd for at beslutninger blir fulgt opp. Det ble også nevnt at utvalgsarbeid bør være mer nettverksbasert, og formen bør være lyst betont for å motivere og beholde frivillige som deltar og ikke oppleves som en belastning. De fleste utvalg har en blanding av folkevalgte, stab og frivillige, og det er en god sammensetning.

Det er et felles ønske om en tydelighet om hvilke utvalg som eksisterer, hvilken sammensetning og mandat de har. Fellessrådet har ikke anbefalinger til konkrete endringer som bør gjøres nå men anbefaler at menighetsråd i neste periode jobber videre med en vurdering om hvilke utvalg som er hensiktsmessig å ha for hvert enkelt råd, og hvilke utvalg eller nettverk er hensiktsmessig å ha i fellesskap. Det anbefales at det påstartet arbeid med å se på utvalgsstruktur i nåværende periode fullføres og konklusjonen legges frem for nye råd.

Vedtak:

Færder kirkelige fellesråd gir følgende anbefaling til menighetsrådene om konstituering av nytt fellesråd i forhold til følgende:

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

1. Sammensetning av fellesrådet:
  - a. Medlemmer av fellesrådet velges blant de faste medlemmene i menighetsråd.
  - b. I fellesrådet opptreer mann på vegne av arbeidsgiver, forvalter økonomi og har andre forvaltningsoppgaver på vegne av alle menighetsråd i kommunen, og den som velges inn bør være motivert til oppgaven.
  - c. Det en fordel om den som velges til fellesråd er leder eller nestleder i menighetsråd, men det kan også være et annet fast medlem av rådet.
2. Innkalling av varamedlemmer til fellesrådsmøtene:
  - a. Varamedlemmer til kirkelig fellesråd (1 per menighetsråd) innkalles fast til fellesrådsmøter.
3. Kommunens representant
  - a. Fellesrådet anmoder kommunen om å oppnevne en representant til kirkelig fellesråd som også er fast medlem i formannskap.
4. Valg av AU
  - a. Lederforum har fylt saksforberedende funksjon som AU normalt ville ha fylt. I valgperiode 2023-2027 anbefales det at AU igjen har funksjon som saksforberedende organ; dette bør nytt fellesråd ta endelig stilling til ved konstituering.
5. Videre konstituering av Lederforum
  - a. Det anbefales videreføring av lederforum. Sammensetning av lederforum videreføres med menighetsrådsledere, kirkeverge, kontorleder og en sokneprest.
6. Videreføring av felles utvalg på følgende områder
  - a. Det anbefales ikke konkrete endringer til utvalgsstruktur nå. Nye menighetsråd bør vurdere hva som er hensiktsmessig og formålstjenlig.
  - b. Ved ny konstituering bør det vises oppmerksomhet til total belastning på den enkelte, særlig der hvor det er få rådsmedlemmer og mange utvalg å konstituere til.
  - c. Det anbefales at pågående arbeid med å se på utvalgsstruktur fullføres og konklusjonen legges frem for nye råd. Fellesrådsleder og nestleder koordinerer dette.

Sak 025/23 Fastsetting av møtegodtgjørelse sats

I forbindelse med Kirkevalget og konstituering av nytt kirkelig fellesråd fra 1. desember 2023 er det et ønske å gå igjennom godtgjøring for folkevalgte i kirkelige råd.

Folkevalgte i kirkelige fellesråd får en fast årlig godtgjøring fastsatt i forhold til vervets ansvars- og arbeidsbelastning. Det er også vedtatt at menighetsrådsledere får en fast årlig godtgjøring. Den faste årlige godtgjøringen fastsettes av kirkelig fellesråd og er en del av fellesrådets budsjett. Møtegodtgjøring utbetales ved slutten av året.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Kirkelig fellesråd – Lederverv

Gjeldende regler for godtgjøring i Færder kirkelige fellesråd er følgende (vedtatt i sak 23/19):

Kirkelig fellesråd: Lederhonorar kr 30 000 pr år. Det tilkommer ikke møtegodtgjørelse for fellesråd i tillegg.

Det er store variasjoner i godtgjøringssatser mellom kommunene. Det også er variasjon i forhold til møtefrekvens. I Tønsberg for eksempel legges det opp til 5-6 møter per år mens i Færder er det tradisjonelt ca. 8 møter per år, inklusiv årlig møte med formannskap.

Ledervervet har et særlig ansvar i planlegging av møter, representasjon og deltagelse i forhandlinger. Det bør sikres en utvikling i satsene. Til sammenligning vedtar nå Tønsberg kirkelige fellesråd å knytte godtgjøringssats til stortingsrepresentant sats, og vedtar at leder godtgjøres tilsvarende 3% av stortingsrepresentants sats. Dette utgjør nå kr 33 216. Tønsberg kirkelige fellesråd er større i både antall sokn og befolkning sammenlignet med Færder. Likevel er arbeidet sammenlignbar og satsen er i tråd med tidligere sats for Færder. Kirkevergens innstilling er å foreslå samme sats i Færder med virkning fra 01.01.2024.

Det foreslås ikke møtegodtgjørelser per møte i tillegg. Dersom lederen har fravær fra flere møter bør det vurderes om ledergodtgjørelse skulle fordeles i henhold til deltagelse. Foreløpig har dette vært ikke vært en problemstilling og dette bør heller tas opp dersom det er aktuelt.

Menighetsråd - Leder

Lederhonorar for menighetsråd i Færder er kr 15 000 pr år (23/19). Det tilkommer ikke møtegodtgjørelse for menighetsråd i tillegg.

Det er ikke like fullstendig oversikt over hvilke satser menighetsråd i bispedømme opererer med. Dette skyldes også at de fleste stedene er det menighetsråd selv som både vedtar og budsjettere godtgjøringssatser uten at fellesrådet fører oversikter over satsene.

Kirkevergen mener det er naturlig å se godtgjøring i lys av øvrig praksis med deltagelse i fellesråd og lederforum. Dersom praksis fortsetter slik som nå er det naturlig er å foreslå videreføring av menighetsrådsleder sats i Færder kr 15.000 per år. (Også her blir det aktuelt å revurdere ordning med fast årlig sats dersom det er flere møter hvor lederen har fravær.)

Dersom det ikke er videreføring av praksis for menighetsrådsleder som velges inn til fellesrådet bør saken utsettes og det gjøres en mer helhetlig revidering av godtgjøring for menighetsrådsledere og medlemmer av fellesråd og menighetsråd.

Medlemmer – Fellesråd og menighetsråd

Møtegodtgjørelse pr møte for andre medlemmer enn leder er kr 400,-. Satsen gjelder for medlemmer av kirkelig fellesråd og for menighetsråd.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Det er noen momenter som kan vurderes ved drøfting av satsene for menighetsråds- og fellesrådsmedlemmer.

Fellesrådsmedlemmer godtgjøring spenner fra ingen godtgjøring (kr 0) til ca. 1700 kr per møte. Det er stor variasjon mellom kommunene for dette.

Fellesrådsmedlemmer ivaretar store oppgaver, blant annet arbeidsgiveransvar for ansatte, økonomisk ansvar for at fellesrådets budsjettet går i balanse, og ansvar som gravplassmyndighet. Praksis i denne valgperioden har vært at det er ønskelig at menighetsrådsledere stiller til valg til fellesrådet, dette for å sikre informasjonsflyt og fremme samarbeid mellom rådene. En konsekvens av slik praksis er også at fellesrådsmedlemmer (som også er menighetsrådsledere) er sikret høy godtgjørelse. Ved endring til praksis bør også godtgjøringssats revurderes i lys av det.

Praksis i Færder er at fellesråd dekker godtgjøring av både menighetsrådsmedlemmer og fellesrådsmedlemmer. Mange steder er det slik at menighetsråd selv både vedtar og bekoster godtgjøring til råd. Fordelen av at det inngår i fellesrådsøkonomi er at satsene er like i hele kommunen, at arbeidet anerkjennes som et offentlig verv og regnskapsføring og utbetaling samordnes med øvrige lønnskjøring og godtgjøring.

Det bør drøftes i møte perspektiver rundt dette og det kan være aktuelt å utsette beslutning til neste møte.

Administrative og økonomiske konsekvenser:

Budsjett for godtgjøring av folkevalgte i 2023 er 270.000 kr inklusiv arbeidsgiveravgift. Endringen foreslås til fellesrådsledersats slik at det sikres en utvikling. Satser for menighetsrådsleder, og medlemmer til fellesråd og menighetsråd

Forslag til vedtak:

1. Leder: 3% av godtgjøring til stortingsrepresentanter
2. Endring av godtgjørelsene gjøres gjeldende fra 01.01. 24.
3. Ved praksis at menighetsrådsleder også velges som representant til fellesrådet videreføres godtgjøring for menighetsrådsleder slik som i dag, kr 15.000 per år og medlemmer kr 400 / møte.

Alternativt

Det gjøres endringer til praksis om at menighetsrådsleder velges inn som fellesrådsrepresentant, og saken sendes tilbake til administrasjon for en ny vurdering.

Møtebehandling:

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

I møte var det ønske om at godtgjøringsatts knyttet til Færder kommunes godtgjøringsatts, for eksempel at fellesrådsleders godtgjøring var en prosent av ordførers godtgjøring. I tillegg var det ønsket et reglement som satte rammer for godtgjøring. I Færder kommune er dette regulert i «Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder, Færder kommune, Vestfold og Telemark.»

Demokrati- og folkevalgtutvalg la frem en rapport i januar 2022 som satte fokus på det å heve standard av det å være folkevalgt i Den norske kirke. I rapporten ble det lagt vekt på at økonomisk godtgjørelse var prinsipielt viktig for å understreke ansvaret folkevalgte har.

Vedtak:

Fellessrådet utsetter saken og ber administrasjon utrede et reglement for godtgjøring av folkevalgte. I reglementet bør satsene være forankret i kommunale godtgjøringsatts.

Sak 026/23 2.tertial rapportering - Driftsbudsjett 2023

I henhold til økonomireglement for Færder kirkelige fellesråd skal det fremlegges perioderegnskap for rådet 30.04. og 30.08. Rapporten skal fremstilles på «hovedpostnivå» og det skal i kommentarer gis informasjon om avvik av betydning fra vedtatt budsjett, samt forslag til nødvendige tiltak. Rapportene skal fremlegges på første rådsmøte etter de nevnte datoer.

Rapporten skal:

- beskrive enhetens økonomiske situasjon
- vektlegge forhold med vesentlig betydning for kirken og fellesråd
- sette status og utviklingstrekk i sammenheng med enhetens prognoser
- kommentere dersom det er endrede vurderinger siden forrige rapportering
- spesielt legge vekt på forhold som er av vesentlig betydning for enhetens handlingsrom og
- økonomiske risiko

Rapporten viser status for fellesrådets drift ved utgangen av august 2023. Endringer til investeringsbudsjett blir presentert i neste fellesrådsmøte. Rapporten inkluderer drift for alle fellesråds budsjettansvar, herunder: kirkebygg, administrasjon, kirkelige stillinger, gravferdsvirksomhet, trosopplæring og ekstern finansierte budsjetter. «Ekstern finansierte» inkluderer stellavtaler, barnehager og Teie kirkes hår og fot. Kommunens tilskudd til kirkelig fellesråd finansierer kirkebygg, administrasjon, kirkelige stillinger og gravferdsvirksomhet.

Tallene under inkluderer hele virksomheten for Færder kirkelige fellesråd. Vedlagt saken finner du tabeller per område.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

	Regnskap 2023 2T	Budsjett 2023	Regnskap 2022 2T	Regnskap 2022
Inntekter				
Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinnt	-5.212.178	-5.654.500	-4.443.825	-5.696.330
Salg av driftsmidler/fast eiendom	-16.500	0	0	-35.000
Refusjoner/overføringer	-2.060.485	-1.455.000	-2.326.522	-3.550.205
Kalk. inntekt ved komm.tj.ytingsavtale	-972.000	-972.000	-918.000	-918.000
Statlige tilskudd	-2.314.217	-1.939.817	-1.649.100	-1.889.100
Rammeoverføring/tilskudd fra egen kom	-20.349.316	-27.357.000	-19.162.514	-26.035.051
Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	0	-35.000	0	-1.200
Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-63.000	-30.000	-35.182	-65.182
Sum driftsinntekter	-30.987.697	-37.443.317	-28.535.144	-38.190.068
Utgifter				
Lønn og sosiale utgifter	18.339.551	27.794.933	16.126.629	26.341.816
Kjøp av varer og tjenester	5.386.868	8.457.382	5.731.134	8.702.848
Refusjoner/overføringer	795.105	1.075.000	1.035.509	1.421.246
Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale	972.000	972.000	918.000	918.000
Tilskudd og gaver	38.760	187.700	124.600	175.625
Sum driftsutgifter	25.532.284	38.487.015	23.935.872	37.559.534
Brutto driftsresultat	-5.455.413	1.043.698	-4.599.272	-630.534
Renteinntekter og utbytte	-593.380	-329.000	-302.683	-581.427
Renteutgifter og låneomkostninger	16.215	18.000	10.211	15.797
Avdrag på lån	13.168	19.440	13.168	18.272
Netto finansinntekter/-utgifter	-563.997	-291.560	-279.304	-547.358
Avskrivninger	0	2.785.000	0	3.186.938
Motpost avskrivninger	0	-2.785.000	0	-3.186.938
Netto driftsresultat	-6.019.410	752.138	-4.878.576	-1.177.892
Interne finansieringstransaksjoner				
Bruk av udisponert fra tidlig. år (overskud	-404.145	-404.145	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1.217.613	-1.217.458	-1.513.362	0
Bruk av bundne fond	-80.138	-80.138	-50.699	-50.699
Sum bruk av avsetninger	-1.701.896	-1.701.741	-1.564.061	-50.699
Avsatt til dekning av tidligere år (undersk	88.458	88.458	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	747.179	736.145	407.243	407.243
Avsatt til bundne fond	0	0	0	403.775
Overført til investeringsbudsjettet	248.110	125.000	0	101.887

Forslag til vedtak:

1. Færder kirkelige fellesråds 2.tertials driftsrapport tas til orientering.
2. Kirkevergen justerer lønnsbudsjett i henhold til tariffjustering og refusjon fra kommunen.
3. Økte pensjonskostnader kr 1.800.000 dekkes slik:
  - Ytterligere bruk av premiefond hos KLP kr 300.000
  - Opprettholde henvendelse til kommunen om økt tilskudd ifm revidert nasjonal budsjett kr 305.000
  - Besparelse knyttet til vakanser dekker kr 415.000 (Herav 300.000 fra gravplass, 80.000 fra trosopplæring og 35.000 fra stell)
  - Bruk av disposisjonsfond kr 690.000 (Herav kr 350.000 fra fellesrådet, 335.000 fra Teie kirkes barnehage og kr 35.000 fra Tripp Trapp)
4. Vedlikeholdsoppgaver som er vedtatt eller er prekære behov gjennomføres. Andre vedlikeholdsbehov utsettes dersom det er forsvarlig. Budsjettet følges tett utover høsten for å gjøre nødvendige tilpasninger.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Møtebehandling:

Fellesrådet drøftet den økonomiske situasjon, særlig med tanke på kostnadsøkninger knyttet til pensjon og andre driftsutgifter. Det er enighet om å opprettholde henvendelsen til kommunen om økt tilskudd.

Vedtak:

1. Færder kirkelige fellesråds 2.tertials driftsrapport tas til orientering.
2. Kirkevergen justerer lønnsbudsjett i henhold til tariffjustering og refusjon fra kommunen.
3. Økte pensjonskostnader kr 1.800.000 dekkes slik:
  - Ytterligere bruk av premiefond hos KLP kr 300.000
  - Opprettholde henvendelse til kommunen om økt tilskudd ifm revidert nasjonal budsjett kr 305.000
  - Besparelse knyttet til vakanser dekker kr 415.000 (Herav 300.000 fra gravplass, 80.000 fra trosopplæring og 35.000 fra stell)
  - Bruk av disposisjonsfond kr 720.000 (Herav kr 350.000 fra fellesrådet, 335.000 fra Teie kirkes barnehage og kr 35.000 fra Tripp Trapp)
4. Vedlikeholdsoppgaver som er vedtatt eller er prekære behov gjennomføres. Andre vedlikeholdsbehov utsettes dersom det er forsvarlig. Budsjettet følges tett utover høsten for å gjøre nødvendige tilpasninger.

For Færder kirkelige fellesråd

Brooke Bakken
Kirkeverge